

oplæse nogle faa Linier. Paa det Sted, hvor den omtalte Yttring forekommer, nemlig Sp. 2803 i Folkethingstidenden, udtaler den høitæredede Minister sig saaledes: „Det forekommer mig ogsaa i og for sig noget besynderligt, naar man seer hen til, hvorledes Staten allerede for lang Tid siden, før der endnu var blevet begyndt paa den første jydskke Bane, støttede Anlægget af Jernbanen gjennem Sjælland, og hvorledes den senere har støttet Udvidelser af dette Anlæg, at da Noget kan tvivle om, at Regjeringen ikke vil gjøre lige Ret og Skjel imellem Landets forskjellige Provindsfer. Jeg seer i Virkeligheden ikke nogen stor Forskjel derpaa, om man bygger Jernbaner i Sylland og Thyen for Statens Penge, eller om man bygger Baner igjennem Sjælland og Smaaøerne ved Midler, hvorfor der garanteres 4 pCt af Staten.“ Det var de sidste Ord, som jeg sigtede til i mit tidligere Foredrag; de første Ord ønskes jeg nu idag maae blive sammenslippede dermed.

Mourier-Petersen: Jeg skal paa dette fremrykkede Stadium af Forhandlingerne fatte mig i al Korthed. Jeg agter at stemme for det foreliggende Lovforslag, uanset de finansielle Betænkkeligheder, der ere blevne gjorte gjældende af flere ærede Talere. Jeg skønner nemlig ikke rettere, end at man seer Farerne ved dem i et noget overdrevent Lys, thi Meningen er jo dog ikke, at den Udgift af 7—8 Millioner, hvorom der her er Tale, skal udredes enten i det næste eller i det derpaa følgende Finantsaar, men Meningen er jo, at Udgiften skal fordeles paa saa mange Aar, at det Beløb, som vi komme til at udrede i de kommende Finantsaar, ikke bliver større, men snarere mindre end den Sum, der i de sidste Finantsaar aarligt er udredet til Fremme af Jernbaneanlægene efter Loven af 10de Marts 1861. Beholde vi Fred, saa troer jeg virkelig ikke, at der kan være nogen stor Betænkkelighed ved Udredelsen af disse Summer ligeoverfor den heldige Udvikling og Fremgang, der viser sig i alle Forhold. Saae vi derimod Krig, da anseer jeg det for givet, at saavel Jernbaneanlæg som andre Foretagender af den Slags af sig selv maae standse. — Jeg troer dernæst ikke, at man har vurderet de materielle

Fordele, som de foreslaaede Jernbaner ville føre med sig, tilstrækkeligt høit. Det er ikke min Mening, at vi udelukkende og med al vor Interesse skulle kaste os blot over de materielle Interesser; der er ogsaa høiere Hensyn, som vi ikke skulle tabe af Sigte, og der er navnlig for mig saavel som for enhver dansk Mand et Maal, der stiller sig som det øverste, og ved Siden af hvilket jeg villigt skal indrømme, at baade Jernbaner og Havne faae en underordnet Plads. Men, mine Herrer, jeg troer, at vi ikke skulle vente med at tage rask fat paa vor indre Udvikling, indtil det engang kan lykkes os at naae hiint Maal, men at vi tværtimod netop særligt skulle have vor Opmærksomhed henvendt paa at fremme vor indre Udvikling, vel vidende, at vi derved, saavel som ved et stærkt Forsvar, passende til vore Evner, ville udvikle vore Kræfter og derved styrkes til at kunne staae imod, naar det afgjørende Dieblis kommer. Spørger man mig, om jeg troer, at vi ved de foreslaaede Jernbaneanlæg ville bidrage til vort Lands Fornuets Forøgelse og til at fremme Udviklingen af dets materielle Kræfter, svarer jeg dertil Ja og et ubetinget Ja. Spørger man mig endvidere om, hvorpaa jeg støtter dette, da svarer jeg: Paa den Virkning, som jeg med mine egne Dine har overbevist mig om, at de forbedrede Communicationsmidler, hvor mangelfulde de end have været, i mange Egne have havt til at udvikle de Egne, som de saaledes ere komne tilgode, og fremdeles paa den Kjendtgjerning, at der i de Egne, hvorom der her er Tale, henligger store udyrkede Strækninger, som blot vente paa, at man skal række dem en hjælpsom Haand. Da jeg for 18 Aar siden kom til Viborg Amt, laa den største Deel af Jorderne omkring denne By øde og som Hede. Da strakte den store Taphede sig fra Viborg næsten hen til Randers og var saa godt som udyrket. Men efterat man i 1851 havde begyndt paa Hovedlandeveien til Randers, blev Egens Udsende efterhaanden i høi Grad forandret. En stor Deel af Heden er forsvunden, det ene nye Huns og den ene nye Gaard er voret op ved Siden af den anden paa Steder, hvor der før laa øde Strækninger og Heder. Det samme Phænomen viser sig ogsaa,